2020

ECONOMICS

(Major)

Paper : 6.1

(Public Economics)

Full Marks : 60

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer the following questions : 1×7=7

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

(a) What is meant by incidence of tax?

কৰৰ সংঘাত মানে কি বুজায়?

(b) What is backward shifting of tax?

কৰৰ পশ্চাদ্‌গামী সঞ্চালন কাক বোলে?

(c) What is incremental budget?

বৰ্ধিত বাজেট কি?

(d) What is meant by regressive tax?

ক্ৰমহ্ৰাসমান কৰ মানে কি বুজায়?

(e) What is balanced budget?
সমতা বাজেট কি ?

(f) Define fiscal policy.
ৰাজকোষীয় নীতিৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(g) Mention the period of implementation of 14th Finance Commission of India.
চতুৰ্দশ বিত্ত আয়োগৰ প্ৰয়োগকাল উল্লেখ কৰা।

2. Answer the following questions : 2×4=8
তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Distinguish between absolute taxable capacity and relative taxable capacity.
পৰম কৰ বহন সামৰ্থ্য আৰু আপেক্ষিক কৰ বহন সামৰ্থ্যৰ মাজত পাৰ্থক্য বিচাৰ কৰা।

(b) What is meant by fiscal federalism?
যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় ৰাজকোষ মানে কি বুজায় ?

(c) Distinguish between proportionate tax and progressive tax.
সমানুপাতিক কৰ আৰু ক্ৰমবৰ্ধমান কৰৰ মাজত পাৰ্থক্য উলিওৱা।

(d) Distinguish between revenue budget and Capital budget.
ৰাজহ বাজেট আৰু মূলধনী বাজেটৰ মাজত পাৰ্থক্য বিচাৰ কৰা।

(Continued)

3. Answer any *three* of the following questions : 5×3=15
তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Briefly explain the factors determining taxable capacity.
কৰ সামৰ্থ্য নিৰ্ণয় কৰা কাৰকসমূহ চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Briefly explain the four canons of taxation given by Adam Smith.
আদাম স্মিথে দিয়া চাৰিটা কৰ নীতি চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Explain how burden of tax is shared between buyers and sellers.
ক্ৰেতা আৰু বিক্ৰেতাৰ মাজত কৰৰ বোজা কিদৰে বিতৰণ হয়, ব্যাখ্যা কৰা।

(d) What are the advantages and disadvantages of zero-based budget?
শূন্য-ভিত্তিক বাজেটৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহ কি কি ?

(e) Briefly explain the functions of Finance Commission of India.
ভাৰতৰ বিত্ত আয়োগৰ কাৰ্যসমূহ চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

4. Answer any *three* of the following questions : 10×3=30
তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Explain critically the Ability to Pay theory of taxation.
কৰ প্ৰদান সামৰ্থ্য তত্ত্বটোৰ সমালোচনাত্মক ব্যাখ্যা কৰা।

(Turn Over)

(b) Analyze the effects of taxation on production and distribution.

উৎপাদন আৰু বিতৰণৰ ওপৰত কৰৰ প্ৰভাৱ বিশ্লেষণ কৰা।

(c) Discuss the role of taxation in a developing economy.

উন্নয়নশীল অৰ্থনীতিত কৰৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

(d) Discuss the objectives of fiscal policy. What are the instruments of fiscal policy to attain these objectives? 5+5=10

ৰাজকোষীয় নীতিৰ উদ্দেশ্যসমূহ আলোচনা কৰা। এই উদ্দেশ্যসমূহ আহৰণ কৰিবলৈ ৰাজকোষীয় নীতিৰ আহিলাসমূহ কি কি?

(e) Discuss the principles of federal finance. What are the problems faced in federal finance? 6+4=10

যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় বিত্ত-ব্যৱস্থাৰ নীতিসমূহ আলোচনা কৰা। যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় বিত্ত-ব্যৱস্থাৰ সমস্যাসমূহ কি কি?

(f) Discuss the recommendations of the 14th Finance Commission of India.

চতুৰ্দশ বিত্ত-আয়োগৰ পৰামৰ্শসমূহ আলোচনা কৰা।

★★★

2020

ECONOMICS

(Major)

Paper : 6.2

Full Marks : 60

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

OPTION—A

(APPLIED STATISTICS)

(For Arts Stream Only)

1. Answer the following as directed : 1×7=7

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) $\text{Real wage} = \dfrac{___}{\text{Price index}} \times 100$

(Fill in the blank)

$\text{প্ৰকৃত মজুৰি} = \dfrac{___}{\text{দৰ সূচকাংক}} \times 100$

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(b) The seasonal variations of a time series occur

কালশ্ৰেণীৰ ঋতুজনিত পৰিৱৰ্তন দেখা যায়

(i) within a day
এটা দিনৰ ভিতৰত

(ii) within a week
এটা সপ্তাহৰ ভিতৰত

(iii) within a month
এটা মাহৰ ভিতৰত

(iv) within a year
এটা বছৰৰ ভিতৰত

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(c) Fisher's index number is the ____ of Laspeyre's and Paasche's indices.

(Fill in the blank)

ফিচাৰৰ সূচকাংক হৈছে লাচপেয়াৰ আৰু পাছিৰ সূচকাংকৰ _____ ।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(d) What does the d_x column of a life table represent?

জীৱন তালিকাৰ d_x স্তম্ভটোৱে কি সূচায় ?

(e) Price relatives used in the construction of index numbers are pure numbers.

(Write True or False)

সূচক সংখ্যা গঠন কৰোতে ব্যৱহাৰ কৰা দৰ আপেক্ষিক শুদ্ধ সংখ্যা হয়।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(f) Distinguish between a parameter and a statistic.

এটা প্ৰাচল আৰু এটা প্ৰতিদৰ্শজৰ মাজত থকা পাৰ্থক্য দেখুওৱা।

(g) Can non-sampling errors be present in census surveys?

সম্পূৰ্ণ গণনা পদ্ধতিত অপ্ৰতিচয়ন ত্ৰুটি থাকিব পাৰেনে ?

2. Give short answer to the following questions : 2×4=8

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) What is meant by deseasonalization of data of a time series?

কালশ্ৰেণীৰ ঋতুজনিত প্ৰভাৱবৰ্জিত তথ্য বুলিলে কি বুজায় ?

(b) Write two limitations of fixed base index (FBI) number.

স্থিৰভিত্তি (FBI) সূচকাংকৰ দুটা দুৰ্বলতা বা অসুবিধা লিখা।

(c) Define vital events and vital statistics.

জৈৱ ঘটনা আৰু জৈৱ পৰিসংখ্যাৰ সংজ্ঞা লিখা।

(d) What method would you prefer in the collection of data when the population under study is *(i)* small and *(ii)* very large?
তথ্য সংগ্ৰহ কৰোতে তুমি কি পদ্ধতিৰ ওপৰত অগ্ৰাধিকাৰ দিবা যদি অধ্যয়নৰত সমষ্টি *(i)* সৰু আৰু *(ii)* বৰ ডাঙৰ হয়?

3. Answer any *three* from the following questions : 5×3=15
তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Calculate trend values using 4-yearly moving average for the time series given below : 5
তলত দিয়া কালশ্ৰেণীটোৰ পৰা 4 বছৰীয়া চলন্ত গড় ব্যৱহাৰ কৰি উপনতিসমূহৰ মান নিৰ্ণয় কৰা :

Year বছৰ	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Production (in '000 tons) *উৎপাদন* ('000 টনত)	80	84	80	88	98	92

Year বছৰ	2007	2008	2009	2010
Production (in '000 tons) *উৎপাদন* ('000 টনত)	84	88	80	100

(Continued)

(b) Prove that Fisher's index number satisfies both time-reversal test and factor-reversal test. 5
প্ৰমাণ কৰা যে ফিচাৰৰ সূচকাংকই সময় উৎক্ৰমণ পৰীক্ষা আৰু উপাদান উৎক্ৰমণ পৰীক্ষা সিদ্ধ কৰে।

(c) Distinguish between age-specific fertility rate and total fertility rate. 5
বয়সবিশিষ্ট উৰ্বৰতা হাৰ আৰু মুঠ উৰ্বৰতা হাৰৰ পাৰ্থক্য দেখুওৱা।

(d) Describe briefly the main steps or stages involved in a sample survey. 5
প্ৰতিদৰ্শ সমীক্ষাৰ সৈতে জড়িত মুখ্য পৰ্যায়সমূহ চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।

(e) Define : 1+2+2=5
সংজ্ঞা লিখা :

(i) Hypothetical Population
প্ৰকল্পিত সমষ্টি

(ii) Sampling Unit
প্ৰতিচয়ন গোট

(iii) Standard Error
মানক ক্ৰটি

4. Answer the following questions : 10×3=30
তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) *(i)* What is an Index number? 2
সূচকাংক কি?

(Turn Over)

(ii) A worker earns ₹ 750·00 per month. The cost of living index for a particular month is given as 160. Using the following data, find out the amounts he spends on *(i)* food and *(ii)* house rent : 8

এজন শ্ৰমিকে মাহে ₹ 750·00 উপাৰ্জন কৰে। কোনো এটা মাহৰ জীৱন নিৰ্বাহৰ ব্যয় সূচকাংক 160 দিয়া আছে। তলৰ তথ্যৰাশিৰ পৰা তেওঁ *(i)* খাদ্য আৰু *(ii)* ঘৰ ভাড়াত কিমান ব্যয় কৰে নিৰ্ণয় কৰা।

Group সমষ্টি	Expenditure (₹) ব্যয় (টকাত)	Group Index সূচকাংকৰ সমষ্টি
Food খাদ্য	?	190
Clothing কাপোৰ	125	181
House Rent ঘৰ ভাড়া	?	140
Fuel ইন্ধন	100	118
Miscellaneous অন্যান্য	75	101

Or / অথবা

(i) What precautions should be taken to select the base period to construct an index number? 4

সূচকাংক প্ৰস্তুত কৰিবলৈ ভিত্তিবৰ্ষ নিৰ্বাচন কৰোতে কি কি সাৱধানতা অৱলম্বন কৰিব লাগে?

(ii) Given the following data : 6

Commodity	p_0	q_0	p_1	q_1
A	1	10	2	5
B	1	5	x	2

Where p_0, q_0 refer to base period price and quantity; p_1, q_1 refer to current period price and quantity. Find x, if the ratio between Laspeyres' (L) and Paasche's (P) index number is

$$L : P = 28 : 27$$

তলত দিয়া তথ্যৰ পৰা :

সামগ্ৰী	p_0	q_0	p_1	q_1
A	1	10	2	5
B	1	5	x	2

য'ত p_0, q_0-এ ভিত্তিবৰ্ষৰ দাম আৰু পৰিমাণ; p_1, q_1-এ চলিত বৰ্ষৰ দাম আৰু পৰিমাণ বুজাইছে। x ৰ মান নিৰ্ণয় কৰা যদি লাচপেয়াৰ (L) আৰু পাছিৰ (P) সূচকাংকৰ অনুপাত

$L : P = 28 : 27$ হয়।

(b) *(i)* Distinguish between questionnaire and schedule. 2

প্ৰশ্নাৱলী আৰু অনুসূচীৰ মাজৰ পাৰ্থক্য দেখুওৱা।

(ii) What is stratified random sampling? Discuss its merits. 3+5=8

স্তৰীকৃত যাদৃচ্ছিক প্ৰতিচয়ন কি? ইয়াৰ সুবিধাসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / *অথবা*

Explain the methods for measurement of mortality. 10

মৃত্যুৰ হাৰ গণনা কৰা পদ্ধতিসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(c) *(i)* Fit a straight line by the method of least squares and find the trend values from the data given below : 7

তলত দিয়া তথ্যৰাশিৰ পৰা নূন্যতম বৰ্গ পদ্ধতিৰে ৰৈখিক উপনতি নিৰ্ধাৰণ কৰা আৰু নিৰ্ণীত উপনতিসমূহৰ মান নিৰ্ণয় কৰা :

Year বছৰ :	1991	1992	1993	1994
Production (in '000 tons) উৎপাদন ('000 টনত) :	77	88	94	85

Year বছৰ :	1995	1996	1997
Production (in '000 tons) উৎপাদন ('000 টনত) :	91	98	90

(ii) Eliminate the trend by using the multiplicative model. 3

গুণনীয়ক বা গুণোত্তৰ (multiplicative) পদ্ধতিৰে উপনতি অপসাৰণ (eliminate) কৰা।

Or / *অথবা*

Write short notes on any *two* of the following : 5×2=10

তলৰ যিকোনো দুটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

(i) Life Table

জীৱন বা আয়ুস তালিকা

(ii) Gross Reproduction Rate

স্থূল প্ৰজনন হাৰ

(iii) Chain Base Index Number

শৃংখলভিত্তিক সূচকাংক

OPTION—B

(ECONOMETRIC METHODS)

(For Science Stream Only)

1. Answer the following as directed : 1×7=7

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) Name a method how autocorrelation can be detected.

স্বয়ংক্ৰিয় সহসম্বন্ধ নিৰ্ণয় কৰা পদ্ধতি এটাৰ নাম লিখা।

(b) Why is there type II error in multicollinearity?

বহুপদী সহসম্বন্ধত প্ৰকাৰ II ভুল কিয় থাকে?

(c) In a time series, heteroscedasticity does not occur.

(Write True or False)

কালশ্ৰেণীত বিষমবিচলিতা উদ্ভৱ নহয়।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(d) What does λ represent in the partial adjustment model

$y_t = y_{t-1} + \lambda(y_t^* - y_{t-1}) + u_t, 0 \angle \lambda \angle 1$?

আংশিক সমাযোজন আৰ্হি

$y_t = y_{t-1} + \lambda(y_t^* - y_{t-1}) + u_t, 0 \angle \lambda \angle 1$

ত λ-ই কি বুজায়?

(e) What is the role of the dummy variables in a model of the form $y_t = \alpha + \beta D_t + v_t$?

$y_t = \alpha + \beta D_t + v_t$ আৰ্হিত প্ৰতীকী চলকৰ ভূমিকা কি?

(f) Write one source of autocorrelation.

স্বয়ংক্ৰিয় সহসম্বন্ধৰ এটা উৎস লিখা।

(g) Give one advantage of least squares method over moving average method in the context of time series analysis.

চলন্ত গড় পদ্ধতিটোৰ ওপৰত নূন্যতম বৰ্গ পদ্ধতিটোৰ এটা সুবিধা লিখা (কালশ্ৰেণী বিশ্লেষণৰ ক্ষেত্ৰত)।

2. Answer the following questions : 2×4=8

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Draw a figure showing positive and negative first-order autocorrelation.

এটা চিত্ৰ অংকন কৰি ধণাত্মক আৰু ঋণাত্মক প্ৰথম-মাত্ৰাৰ স্বয়ংক্ৰিয় সহসম্বন্ধবোৰ দেখুওৱা।

(b) What is seasonalization of dummy variables?

প্ৰতীকী চলকৰ ঋতুকৰণ বুলিলে কি বুজা?

(c) What is the problem of estimation of the following consumption function?

$C_t = b_0 + b_1 Y_{dt} + b_2 Y_{dt-1} + b_3 \Delta Y_{dt} + u_t$

where $\Delta Y_{dt} = Y_{dt} - Y_{dt-1}$

ওপৰৰ আৰ্হিৰ উপভোগ ফলনটো নিৰ্ণয় কৰাৰ অসুবিধা কি?

(d) Mention two remedial measures when multicollinearity is detected.

বহুপদী সহসম্বন্ধ নিৰাময় কৰাৰ দুটা ব্যৱস্থা উল্লেখ কৰা।

3. Answer any *three* from the following questions : 5×3=15

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) How is the presence of heteroscedasticity tested? Discuss briefly the 'Lagrange's multiplier test' for heteroscedasticity. 2+3=5

বিষমবিচলিতা কেনেদৰে ধৰা পেলাব পাৰি? বিষম-বিচলিতা নিৰ্ধাৰণ কৰা 'লেগৰেঞ্জৰ গুণক পৰীক্ষণ' পদ্ধতিটো আলোচনা কৰা।

(b) What is dumy variable trap? How can we overcome it? 2+3=5

প্ৰতীকী চলকৰ ফান্দ কি? আমি কেনেকৈ ইয়াক নাইকিয়া কৰিব পাৰোঁ?

(c) State the Koyck model and show how it incorporates time lag. 5

Koyck আৰ্হিটো লিখা আৰু ইয়াত সময়ৰ ব্যৱধান কেনেদৰে অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে দেখুওৱা।

(d) Fit a straight-line trend by the method of least squares to the following data : 5

তলৰ তথ্যৰ পৰা নূন্যতম বৰ্গ পদ্ধতিৰ সহায়ত এডাল উপনতি ৰেখা গঠন কৰা :

Year বছৰ	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Earnings (₹ in lakh) *আৰ্জন* (লাখত)	38	40	65	72	69	60	87	95

(e) What is the utility of time series analysis to a businessman and an economist? With what component of time series would you mainly associate each of the following? 2+3=5

কালশ্ৰেণীৰ বিশ্লেষণ ব্যৱসায়ী আৰু অৰ্থনীতিবিদৰ বাবে কিয় উপযোগী? কালশ্ৰেণীত কোনটো উপাংশৰ সৈতে তুমি তলৰ ঘটনাৱাজিৰ সম্বন্ধ আনিবা?

(i) The monthly record of rainfall in a city

চহৰ এখনত মাহেকীয়া বৰষুণৰ অভিলেখ

(ii) Fall in death rate over the last decade

যোৱা দশক ধৰি হ্ৰাস হৈ থকা মৃত্যুৰ হাৰ

(iii) An era of prosperity

সমৃদ্ধিৰ যুগ

4. Answer the following questions : 10×3=30

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Explain the methods of detecting the multicollinearity problem in a linear regression model. Discuss the consequences of ignoring multicollinearity. 5+5=10

এটা সৰলৰৈখিক সমাশ্ৰয়ণ আৰ্হিত বহুমুখী সহসম্বন্ধৰ সমস্যা ধৰা পেলাবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা পদ্ধতিবোৰ আলোচনা কৰা। বহুমুখী সহসম্বন্ধ অৱজ্ঞা কৰাৰ ফলশ্ৰুতিসমূহ কি ?

Or / অথবা

From the following information, test the autocorrelation : 10

X	:	1	2	3	4	5	6	7
Y	:	2	4	6	8	10	12	14

The tested model for the above observations is $Y_t = 1 \cdot 2 + 0 \cdot 6X_t$

ওপৰৰ তথ্যৰ পৰা স্বয়ংক্ৰিয় সহসম্বন্ধ পৰীক্ষা কৰা। ইয়াৰ বাবে পৰীক্ষালব্ধ আৰ্হিটো হ'ল $Y_t = 1 \cdot 2 + 0 \cdot 6X_t$

(b) Explain the adaptive expectation model. What are the problems faced in estimating the model? 5+5=10

সমিলনশীল প্ৰত্যাশা আৰ্হিটো ব্যাখ্যা কৰা। এই আৰ্হিটো নিৰ্ধাৰণত সন্মুখীন হোৱা সমস্যাবোৰ কি কি ?

Or / অথবা

Show that for the first-order autoregressive scheme. 10

প্ৰথম-মাত্ৰাৰ স্বয়ংক্ৰিয় সমাশ্ৰয়ণ ক্ষেত্ৰত দেখুওৱা যে

$$u_t = \rho u_{t-1} + \varepsilon_t, \; |\rho| < 1$$

where (য'ত)

$$E(\varepsilon_t) = 0$$

$$E(\varepsilon_t \varepsilon_s) = 0 \quad t \neq s$$

$$= \delta_t^2 \quad t = s$$

$$\text{var}_{(u_t)} = \frac{\delta_t^2}{1 - \rho^2}$$

(c) Write the consequences of applying OLS when there is autocorrelation. 10

স্বয়ংক্ৰিয় সহসম্বন্ধ থাকিলে OLS প্ৰয়োগ কৰাৰ ফলত হোৱা ফলশ্ৰুতিবোৰ লিখা।

Or / অথবা

The following information gives hypothetical data on consumption expenditure C, disposable income Y_d, and wealth W, all in thousand rupees, for a sample of 15 families : 4+2+2+2=10

তলৰ কাল্পনিক তথ্যখিনিয়ে 15টা পৰিয়ালৰ নমুনা এটাত উপভোগ ব্যয় C, ব্যয়যোগ্য আয় Y_d, আৰু সম্পদ W (সকলো হাজাৰ টকাত) বুজাইছে :

Family	1	2	3	4	5	6	7	8	9
C	32	11	15	17	16	13	18	20	14
Y_d	36	12	16	18	17	14	20	23	15
W	144	47	63	70	67	52	79	90	58

Family	10	11	12	13	14	15
C	17	41	17	33	20	18
Y_d	18	50	19	37	22	19
W	70	204	76	149	86	76

(i) Regress C on Y_d and W, and find $\overline{R}^2$ and $r_{Y_d}w$.

Y_d আৰু W, ৰ ওপৰত C সমাশ্ৰয়ণ কৰি $\overline{R}^2$ আৰু $r_{Y_d}w$ উলিওৱা।

(ii) Regress C on Y_d only.

মাত্ৰ Y_d ওপৰত C-ৰ সমাশ্ৰয়ণ কৰা।

(iii) Regress C on W only.

মাত্ৰ W ওপৰত C-ৰ সমাশ্ৰয়ণ কৰা।

(iv) What can you conclude from the preceding with regard to multicollinearity?

বহুপদী সহসম্বন্ধৰ বিষয়ে ইয়াৰ পৰা তুমি কি ধাৰণা কৰিব পাৰিবা ?

★★★

2020

ECONOMICS

(Major)

Paper : 6.3

(Economics of Natural Resources and Sustainable Development)

Full Marks : 60

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer the following questions : 1×7=7

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Define ecosystem.

পৰিবেশতন্ত্ৰৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(b) Give the full form of UNCED.

UNCED ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

(c) Write the meaning of 'carrying capacity'.

'ধাৰণ ক্ষমতা'ৰ অৰ্থ লিখা।

(d) What is Green GNP?

সেউজ GNP (মুঠ জাতীয় উৎপাদন) কি?

(e) Give two examples of inexhaustible resources.

অক্ষয় সম্পদৰ দুটা উদাহৰণ দিয়া।

(f) What is meant by maximum sustainable yield?

সৰ্বোচ্চ বহনযোগ্য উৎপাদন বুলিলে কি বুজায়?

(g) Identify the nonrenewable resource :

অনবীকৃত সম্পদ চিনাক্ত কৰা :

Forests (বনাঞ্চল); Petroleum (জীৱাশ্ম ইন্ধন)

2. Answer the following questions : 2×4=8

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) What is meant by potential resources? Give one example.

সম্ভাব্য সম্পদ মানে কি বুজায়? এটা উদাহৰণ দিয়া।

(b) How does environmental accounting differ from conventional economic accounting?

প্ৰচলিত অৰ্থনৈতিক গণনাৰ পৰা পৰিবেশীয় গণনা কিদৰে পৃথক?

(c) Give the concept of biotic and abiotic resources.

জৈৱিক আৰু অজৈৱিক সম্পদৰ ধাৰণা দিয়া।

(d) Write any two consequences of global warming.

গোলকীয় উষ্ণতাৰ যি কোনো দুটা পৰিণাম লিখা।

3. Answer any *three* questions of the following : 5×3=15

তলৰ যি কোনো তিনিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

(a) What are the problems of conventional economic accounting? How is it removed with the help of environmental accounting?

প্ৰচলিত অৰ্থনৈতিক গণনাৰ সমস্যাসমূহ কি কি? পৰিবেশীয় গণনাৰ সহায়ত ইয়াক কেনেকৈ দূৰ কৰিব পাৰি?

(b) Distinguish between strong sustainability and weak sustainability.

শক্তিশালী বহনক্ষমতা আৰু দুৰ্বল বহনক্ষমতাৰ মাজত পাৰ্থক্য দেখুওৱা।

(c) Briefly explain the concept of development-environment trade-off.

উন্নয়ন-পৰিৱেশ সংঘাতৰ ধাৰণাটো চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Explain the meaning of environmental quality and its importance.

পৰিবেশীয় গুণাগুণৰ অৰ্থ আৰু ইয়াৰ তাৎপৰ্য ব্যাখ্যা কৰা।

(e) Briefly state the concept of optimal rate of harvest.

কাম্য সম্পদ আহৰণৰ হাৰৰ ধাৰণাটো চমুকৈ লিখা।

4. Answer the following questions : 10×3=30

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Give the meaning of 'resource'. Name the different types of natural resources. Distinguish between material and energy resources with their importance.

'সম্পদ'ৰ অৰ্থ দিয়া। বিভিন্ন ধৰণৰ প্ৰাকৃতিক সম্পদৰ নাম লিখা। পদাৰ্থ আৰু শক্তি সম্পদৰ মাজৰ পাৰ্থক্য আৰু ইয়াৰ তাৎপৰ্য লিখা।

Or / অথবা

Bring out the distinction between renewable and nonrenewable resources. Describe their characteristics.

নবীকৰণযোগ্য আৰু অনবীকৰণযোগ্য সম্পদৰ মাজৰ পাৰ্থক্য বিচাৰ কৰা। সিহঁতৰ চৰিত্ৰসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

(b) What is resource depletion? Explain the conditions of optimal depletion of exhaustible resources in a competitive market.

সম্পদৰ অৱক্ষয় মানে কি? প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰত ক্ষয় সম্পদৰ কাম্য অৱক্ষয়ৰ চৰ্তসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Define sustainable development. Discuss in detail the various indicators of sustainable development.

বহনযোগ্য উন্নয়নৰ সংজ্ঞা দিয়া। বহনযোগ্য উন্নয়নৰ ইংগিত বহনকাৰী উপাদানসমূহ আলোচনা কৰা।

(Continued)

(c) What is user cost? If user cost increases, explain what will happen to the level of harvest.

ব্যৱহাৰিক ব্যয় কি? যদি ব্যৱহাৰিক ব্যয় বৃদ্ধি হয়, সম্পদৰ আহৰণৰ স্তৰৰ ওপৰত কি প্ৰভাৱ পৰিব, ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Write short notes on the following : 5+5=10

তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

(i) Ozone depletion and its consequences

অ'জন স্তৰৰ বিভংগন আৰু ইয়াৰ পৰিণাম

(ii) Concept of backstop resources

পশ্চাদ্গামী ৰুদ্ধ সম্পদৰ ধাৰণা

★★★

2 0 2 0

ECONOMICS

(Major)

Paper : 6.4

(International Economics)

Full Marks : 60

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer the following as directed : 1×7=7

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) What is Customs Union?

শুল্ক সংঘ মানে কি ?

(b) Economic _____ occurs when two or more nations join to form a free-trade zone. (trade/integration/development)

(Choose the correct one to fill in the blank)

যেতিয়া দুখন বা ততোধিক ৰাষ্ট্ৰ লগ হৈ মুক্ত বাণিজ্য-মণ্ডল গঠন কৰে, তেতিয়া অৰ্থনৈতিক _____ হয়। (বাণিজ্য/সংহতি/উন্নয়ন)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি লৈ খালি ঠাই পূৰ কৰা)

(c) What is spot exchange rate?

স্থানভিত্তিক বিনিময় হাৰ মানে কি?

(d) What is basic balance in the balance of payments?

বৈদেশিক লেনদেনৰ উদ্বৃত্তত মৌলিক উদ্বৃত্ত কি?

(e) If the real exchange rate is equal to one, currencies are at purchasing power parity.

(Write True or False)

যদি প্ৰকৃত বিনিময় হাৰ একৰ সমান হয়, মুদ্ৰাৰ ক্ৰয়শক্তি সমতাত থাকে।

(সত্য নে অসত্য লিখা)

(f) Write the full form of f.o.b. and c.i.f. in the context of balance of payments.

f.o.b. আৰু c.i.f. ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো বৈদেশিক লেনদেনৰ উদ্বৃত্তৰ প্ৰসঙ্গত লিখা।

(g) Services transactions are regarded as 'invisible' item in the balance of payments.

(Write True or False)

বৈদেশিক লেনদেনৰ উদ্বৃত্তত সেৱাৰ লেনদেনক 'অদৃশ্য' বিষয় হিচাপে গণ্য কৰা হয়।

(সত্য নে অসত্য লিখা)

2. Answer the following questions : 2×4=8

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

(a) State any two functions of the World Trade Organization.

বিশ্ব বাণিজ্য সংস্থাৰ যি কোনো দুটা কাৰ্য উল্লেখ কৰা।

(b) What is balance of trade?

বৈদেশিক বাণিজ্যৰ উদ্বৃত্ত মানে কি?

(c) Write two differences between international trade and internal trade.

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্য আৰু আভ্যন্তৰীণ বাণিজ্যৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

(d) State any two causes of fluctuation in foreign exchange rate.

বৈদেশিক মুদ্ৰা বিনিময় হাৰত হোৱা তাৰতম্যৰ যি কোনো দুটা কাৰণ লিখা।

3. Answer any *three* of the following questions : 5×3=15

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Explain in brief the causes of disequilibrium in balance of payments.

বৈদেশিক লেনদেনৰ উদ্বৃত্তত দেখা দিয়া অসমতাৰ কাৰণসমূহ চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Explain the functions of foreign exchange market.

বৈদেশিক মুদ্ৰা বিনিময় বজাৰৰ কাৰ্যাৱলী ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Explain the functions of International Bank for Reconstruction and Development.

পুনৰ্গঠন আৰু উন্নয়ন সংক্ৰান্ত আন্তৰ্জাতিক বেংকৰ কাৰ্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Distinguish between balance of current account and balance of capital account.

চলিত হিচাপৰ উদ্বৃত্ত আৰু মূলধনী হিচাপৰ উদ্বৃত্তৰ মাজত পাৰ্থক্য দেখুওৱা।

(e) Why is international economics considered as a distinct branch of economics?

আন্তৰ্জাতিক অৰ্থনীতিক অৰ্থনীতি বিজ্ঞানৰ এক বিশিষ্ট শাখা হিচাপে বিবেচনা কৰা হয় কিয়?

4. Answer the following questions : 10×3=30

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Explain the nature and scope of international economics. 10

আন্তৰ্জাতিক অৰ্থনীতিৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰ ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Explain the concepts of fixed and flexible exchange rates. Explain how disequilibrium in balance of payments is corrected under fixed exchange rate regime. 5+5=10

স্থিৰ আৰু নমনীয় বিনিময় হাৰৰ ধাৰণা দুটা ব্যাখ্যা কৰা। স্থিৰ বিনিময় হাৰ ব্যৱস্থাত লেনদেন উদ্বৃত্তৰ অসমতা কেনেদৰে নিবাময় কৰা হয়, ব্যাখ্যা কৰা।

(b) What is balance of payments? Explain the major accounts included in the BOP. 2+8=10

বৈদেশিক লেনদেনৰ উদ্বৃত্ত মানে কি? বৈদেশিক লেনদেনৰ উদ্বৃত্তত অন্তৰ্ভুক্ত হোৱা মূল হিচাপবোৰ ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Explain the concepts of trade creation and trade diversion in the context of Customs Union with the help of suitable numerical example. 5+5=10

শুল্ক সংঘৰ প্ৰসঙ্গত বাণিজ্য সৃষ্টি আৰু বাণিজ্য অপসাৰণৰ ধাৰণা দুটা উপযুক্ত সংখ্যাগত উদাহৰণৰ সহায়ত ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Define foreign exchange rate. How is the equilibrium foreign exchange rate determined? 2+8=10

বৈদেশিক বিনিময় হাৰৰ সংজ্ঞা দিয়া। ভাৰসাম্য বৈদেশিক বিনিময় হাৰ কিদৰে নিৰ্ধাৰণ কৰা হয়?

Or / অথবা

What are the main functions of the International Monetary Fund? Discuss the aid policy of this fund. 5+5=10

আন্তৰ্জাতিক মুদ্ৰানিধিৰ মূল কাৰ্যসমূহ কি কি? এই নিধিৰ সাহায্য নীতিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

★★★

2020

ECONOMICS

(Major)

Paper : 6.5

Full Marks : 60

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer the following questions : 1×7=7

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Mention one feature of marginalist school.

প্ৰান্তীয় ধাৰাৰ এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(b) What is neo-classical economics?

নব্য সংস্থাপিত অৰ্থনীতি কি?

(c) Who first calculated national income of India?

কোনে প্ৰথমে ভাৰতৰ জাতীয় আয় গণনা কৰিছিল?

(d) Give the meaning of 'Sarvodaya'.

'সৰ্বোদয়'ৰ অৰ্থ দিয়া।

(e) Write the name of the book where J. M. Keynes explained his theory of income, output and employment.

আয়, উৎপাদন আৰু নিয়োগৰ তত্ত্ব ব্যাখ্যা কৰা জে. এম. কেইনচ্‌ৰ গ্ৰন্থখনৰ নাম লিখা।

(f) Who explained the concept of economic drain?

কোনে অৰ্থনৈতিক নিষ্কাশনৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰিছিল ?

(g) Name the economist explaining the concept of consumers' surplus with ordinal utility curve.

ক্ৰমসূচক উপযোগিতা ৰেখাৰ দ্বাৰা ভোক্তাৰ উদ্বৃত্তৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা অৰ্থনীতিবিদজনৰ নাম লিখা।

2. Answer the following questions : 2×4=8

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Mention any two policy prescriptions of Keynesian economics.

কেইনচ্‌ৰ অৰ্থনীতিৰ যি কোনো দুটা প্ৰায়োগিক বিধান উল্লেখ কৰা।

(b) Write the concept of 'Gram Swaraj'.

'গ্ৰাম্য স্বৰাজ'ৰ ধাৰণাটো লিখা।

(c) State any two themes of Kautilya's *Arthasastra*.

কৌটিল্যৰ 'অৰ্থশাস্ত্ৰ'ৰ যি কোনো দুটা মূল বিষয়বস্তু উল্লেখ কৰা।

(d) Define the concept of quasi-rent.

সদৃশ খাজনাৰ ধাৰণাটোৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(Continued)

3. Answer any *three* of the following questions : 5×3=15

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Give an idea of Carl Menger on goods and value.

কাৰ্ল মেনজাৰৰ বস্তু আৰু মূল্যৰ ওপৰত থকা ধাৰণা উল্লেখ কৰা।

(b) Explain Gandhian concept of decentralization.

গান্ধীজীৰ বিকেন্দ্ৰীভূত ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Critically discuss Jevons theory of value.

জেভনচ্‌ৰ মূল্য তত্ত্বটোৰ সমালোচনামূলক আলোচনা কৰা।

(d) Assess the contributions of Mathematical School to the history of economic thought.

অৰ্থনৈতিক ভাবধাৰাৰ বুৰঞ্জীলৈ গাণিতিক চিন্তাধাৰাৰ বৰঙণিসমূহ মূল্যায়ন কৰা।

(e) Give an idea of the dynamic theory of profit introduced by J. B. Clark.

জে. বি. ক্লাৰ্কে উলিওৱা লাভৰ গতিশীল তত্ত্বটোৰ এটা ধাৰণা দিয়া।

4. Answer the following questions : 10×3=30

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Evaluate the contributions of A. C. Pigou to the welfare economics.

কল্যাণ অৰ্থনীতিলৈ এ. চি. পিগুৰ বৰঙণিসমূহ মূল্যাঙ্কন কৰা।

(Turn Over)

Or / অথবা

Explain the relevance of Gandhian economic thinkings to modern India.

আধুনিক ভাৰতত গান্ধীজীৰ অৰ্থনৈতিক ধাৰণাসমূহৰ প্ৰাসঙ্গিকতা ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Discuss Ranade's economic ideas and views.

ৰানাডেৰ অৰ্থনৈতিক ধাৰণা আৰু মতাদৰ্শসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Critically explain the quantity theory of money. Can you derive the aggregate demand function from the money demand function?

মুদ্ৰাৰ সাংখ্যিক তত্ত্বটোৰ সমালোচনামূলক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা। তুমি মৌদ্ৰিক চাহিদা কাৰ্যৰ পৰা মুঠ চাহিদা কাৰ্য উলিয়াব পাৰিবানে?

(c) Show how Keynesian economics is separated from the classical economics. How Keynes had given the solution of depression and unemployment?

কেইনচ্‌ৰ অৰ্থনীতি কিদৰে সংস্থাপিত অৰ্থনীতিৰ পৰা পৃথক, দেখুওৱা। কেইনচে কেনেকৈ মন্দা আৰু নিবনুৱা সমস্যা সমাধানৰ পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছিল?

Or / অথবা

Explain the contributions of Wicksell in the field of production and distribution.

উৎপাদন আৰু বিতৰণৰ ক্ষেত্ৰত উইকচেলৰ বৰঙণিসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

★★★

2020

ECONOMICS

(Major)

Paper : 6.6

(Planning for Development : India and the North-East)

Full Marks : 60

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer the following questions : 1×7=7

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) In which year was the NITI Aayog introduced in India?

ভাৰতবৰ্ষত নীতি আয়োগ কোন চনত প্ৰবৰ্তন কৰা হয়?

(b) What is the total population of Assam according to 2011 Census?

২০১১ চনৰ লোকপিয়ল মতে অসমৰ মুঠ জনসংখ্যা কিমান?

(c) What is the density of population of North-Eastern region according to 2011 Census?

২০১১ চনৰ লোকপিয়ল মতে উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ জনবসতিৰ ঘনত্ব কিমান?

(d) Write the full form of FEMA.

FEMAৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

(e) What do you mean by Foreign Institutional Investment?

আনুষ্ঠানিক বৈদেশিক বিনিয়োগ বুলিলে কি বুজা?

(f) Which country makes the highest Foreign Direct Investment in India?

ভাৰতবৰ্ষত সৰ্বোচ্চ প্ৰত্যক্ষ বৈদেশিক বিনিয়োগ কৰা দেশ কোনখন?

(g) What was the main strategy of Twelfth Five-Year Plan of India?

ভাৰতবৰ্ষৰ দ্বাদশ পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাৰ মূল কৌশল কি আছিল?

2. Answer the following questions : 2×4=8

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) What do you mean by International planning?

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় পৰিকল্পনা বুলিলে কি বুজা?

(b) Mention two broad strategies of Indian planning.

ভাৰতবৰ্ষৰ পৰিকল্পনাৰ দুটা বিস্তৃত কৌশল উল্লেখ কৰা।

(c) Mention the name of two countries taking the highest share in India's export trade.

ভাৰতবৰ্ষৰ ৰপ্তানি বাণিজ্যৰ সৰ্বোচ্চ অংশ অধিকাৰ কৰা দেশ দুখনৰ নাম লিখা।

(d) Is economic planning essential after liberalization? Give two reasons in favour of your answer.

উদাৰীকৰণৰ পিচত অৰ্থনৈতিক পৰিকল্পনাৰ প্ৰয়োজন আছেনে? তোমাৰ উত্তৰৰ সপক্ষে দুটা যুক্তি দৰ্শোৱা।

3. Answer any *three* of the following questions : 5×3=15

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Discuss the role of community and voluntary organizations in economic development.

অৰ্থনৈতিক উন্নয়নত সামূহিক আৰু স্বেচ্ছাসেৱী সংগঠনসমূহৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

(b) Explain the importance of agricultural transition in hill areas of North-East region.

উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ পাৰ্বত্য অঞ্চলৰ কৃষিৰ দিক্ পৰিৱৰ্তনৰ প্ৰয়োজনীয়তা ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Discuss the features of globalization.

গোলকীকৰণৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(d) Discuss the importance of Foreign Direct Investment in the Indian economy.

ভাৰতীয় অৰ্থনীতিত প্ৰত্যক্ষ বৈদেশিক বিনিয়োগৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

(e) Explain the strategies to change the status of shifting cultivation.

স্থানান্তৰিত কৃষিৰ স্থান সলনি কৰিবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা কৌশলসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

4. Answer the following questions : 10×3=30

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Analyze the achievements and failure of India's Five-Year Plans.

ভাৰতবৰ্ষৰ পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাৰ সফলতা আৰু বিফলতাসমূহ বিশ্লেষণ কৰা।

Or / অথবা

Discuss the objectives of Five-Year Plans of India after liberalization. Do you think that these plans are able to achieve its targets?

উদাৰীকৰণৰ পৰৱৰ্তী সময়ছোৱাত ভাৰতবৰ্ষৰ পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাৰ লক্ষ্যসমূহ আলোচনা কৰা। এই পৰিকল্পনাসমূহ লক্ষ্যত উপনীত হ'ব পাৰিছে বুলি তুমি ভাবানে?

(b) Discuss the change in the composition of foreign trade of India after liberalization.

উদাৰীকৰণৰ পৰৱৰ্তী সময়ছোৱাত ভাৰতবৰ্ষৰ বৈদেশিক বাণিজ্যৰ গঠনৰ পৰিৱৰ্তনৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss the trend of growth in Foreign Direct Investment in India. What are the major initiatives adopted by the country to attract Foreign Direct Investment (FDI)?

ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰত্যক্ষ বৈদেশিক বিনিয়োগ বৃদ্ধিৰ ধাৰাটো আলোচনা কৰা। প্ৰত্যক্ষ বৈদেশিক বিনিয়োগ আকৰ্ষণ কৰিবলৈ দেশখনে গ্ৰহণ কৰা প্ৰধান পদক্ষেপসমূহ কি কি?

(c) Discuss the Industrial Policy (2007) of North-East.

উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ ২০০৭ চনৰ ঔদ্যোগিক নীতিটো আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Analyze the trend of growth of State Domestic Product (SDP) and per capita income of North-Eastern States.

উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ ৰাজ্যসমূহৰ ৰাজ্যিক ঘৰুৱা উৎপাদন আৰু জনমূৰি আয় বৃদ্ধিৰ ধাৰাটো পৰ্যালোচনা কৰা।

★★★